

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

TITLUL PROIECTULUI:

**“LOC DE MUNCA COMPETITIV PRIN EVITAREA RISCURILOR
SI IMBOLNAVIRILOR PROFESIONALE”**

POSDRU/78/3.2/A/65690

GHID

SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN MUNCĂ

BALS

2011

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Asigurarea sanatatii si securitatii la locul de munca reprezinta o preocupare comuna a tuturor angajatorilor, dictata atat de considerente economice cat si umanitare. In context economic problemele asociate sanatatii si sigurantei la locul munca genereaza costuri care cumulate au efecte negative asupra competitivitatii companiilor. Sanatatea si securitatea in munca constituie in prezent una dintre cele mai importante si mai avansate componente ale politicii sociale a Uniunii Europene. Odata cu aderarea la Uniunea Europeana, Romania a fost nevoita sa transpuna integral prevederile directivelor europene din domeniul securitatii si sanatatii in munca, astfel la data de 1 octombrie 2006 a fost data “Legea nr.319/2006” care abroga integral “Legea nr. 90/1996”, Normele metodologice de aplicare ale acestei legi, Normele Generale de Protectie a Muncii si normele specifice de securitate a muncii. In perioada iulie 2010 – iunie 2011, SC INSTIRIG SA implementeaza proiectul *“Loc de munca competitiv prin evitarea riscurilor si imbolnavirilor profesionale”* cu scopul de a preveni riscurile ce decurg din activitatile desfasurate de catre angajatii sai.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

CUPRINS

- 1. OBIECTIVELE PROIECTULUI**
- 2. REZULTATELE PROIECTULUI**
- 3. MĂSURI DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A POTENȚIALELOR
TULBURĂRI ȘI AFECȚIUNI ASUMATE PRIN PROIECT**
- 4. ASPECTE LEGISLATIVE ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI
SECURITĂȚII ÎN MUNCĂ**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1. **OBIECTIVELE PROIECTULUI**

OBIECTIVUL GENERAL

Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea calitatii și productivității muncii prin asigurarea securității și protecției sănătății la locul de muncă pentru 123 angajați ai unei întreprinderi active în domeniul fabricării mașinilor și utilajelor agricole din Regiunea Sud-Vest, pentru o perioadă de 1 an.

OBIECTIVE SPECIFICE

1. Prevenirea apariției potențialelor riscuri profesionale pentru angajații întreprinderii;
2. Informarea și instruirea angajaților întreprinderii cu privire la sănătatea și securitatea la locul de muncă;
3. Asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății în munca.

Conform obiectivului general al acestui proiect, prevenirea riscurilor de accidentare reprezintă cea mai bună soluție pentru ca angajații să lucreze într-un mediu sigur și sănătos. Una din cerințele societății moderne este reprezentată de realizarea unei corelații între progresul tehnic, capacitatea de adaptare a organismului uman și capacitatea de a reacționa prompt la primirea informațiilor pe diferite căi în limitele fiziologice, psihologice, profesionale astfel încât productivitatea muncii să fie maximă cu micșorarea eforturilor angajaților. În acest context se urmărește adaptarea muncii la om, respectiv adaptarea locului de muncă, a echipamentelor, a spațiilor de muncă, a orarului și normelor de muncă la cerințele și posibilitățile organismului uman astfel încât să se obțină o productivitate maximă cu o solicitare minimă a angajatului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

2. REZULTATELE PROIECTULUI

Rezultatele atinse in proiect sunt:

- 123 angajati instruiti in managementul timpului in vederea imbunatatirii capacitatii angajatilor de a gestiona timpul de lucru si de a stabili prioritatile;
- 123 angajati instruiti in managementul riscului in vederea identificarii metodelor sau mijloacelor prin care poate fi gestionata incertitudinea;
- 123 angajati instruiti in sanatatea si securitatea in munca in vederea optimizarii sanatatii si performantei;
- 13 angajati instruiti in managementul organizatiei in vederea utilizarii functiilor de previziune, organizare, coordonare, antrenare si control/evaluare;
- 10 monitoare ecologice de protectie achizitionate pentru prevenirea aparitiei tulburarilor/afectiunilor oculare;
- 25 scaune ergonomice achizitionate pentru prevenirea aparitiei tulburarilor/afectiunilor musculo-scheletice;
- 10 birouri achizitionate pentru prevenirea aparitiei tulburarilor/afectiunilor musculo-scheletice;
- 10 suporturi de picioare achizitionate, pentru prevenirea aparitiei tulburarilor /afectiunilor musculo-scheletice;
- 2 laptop-uri achizitionate in vederea asigurarii flexicuritatii si a reconcilierii vietii profesionale cu viata de familie;
- 2 licente sistem de operare, 2 licente anti-virus, 2 licente office;
- 1 videoproiector in vederea asigurarii logisticii in timpul cursului si a facilitarii intalnirilor de lucru;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- 10 casti protectie, 200 salopete protectie, 400 perechi manusi protectie, 50 ochelari protectie, 5 centuri de siguranta pentru evitarea riscurilor profesionale;
- 1 plan operational al proiectului care va asigura transparenta cadrului logic al proiectului pentru grupul tinta;
- 2 planuri de monitorizare completate care vor oferi informatii reale cu privire la evolutia tehnica si financiara a proiectului;
- 2 intalniri de monitorizare organizate cu echipa proiectului ;
- 1 cadru organizatoric adaptat nevoilor identificate la grupul tinta, care sa permita desfasurarea activitatilor ulterioare ale proiectului si sa asigure sustenabilitatea acestora;
- 1 raport de audit;
- 2 comunicate de presa pentru lansarea proiectului si pentru promovarea rezultatelor acestuia, destinate informarii publicului larg si altor actori interesati;
- 1 ghid electronic de securitate si sanatate la locul de munca ce va constitui un document suport pentru alte intreprinderi cu caracteristici similare;
- 1 site actualizat cu informatii referitoare la proiect, inclusiv ghidul electronic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

3. MĂSURI DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A POTENȚIALELOR TULBURĂRI ȘI AFECȚIUNI ASUMATE PRIN PROIECT

În vederea asigurării securității și sănătății la locul de muncă, proiectul prevede desfășurarea unor cursuri de formare în scopul satisfacerii nevoilor grupului țintă. Membrii grupului țintă au participat prin rotație la programul de formare, fiecare curs având o durată de aproximativ 5 zile, conform graficului de participare stabilit în cadrul organizatoric, astfel:

- 123 angajați instruiți în managementul timpului;
- 123 angajați instruiți în managementul riscului;
- 123 angajați instruiți în sănătatea și securitatea în munca;
- 13 angajați instruiți în managementul organizației;

Prin conținutul său, cursurile contribuie la dezvoltarea unei politici de prevenire care să cuprindă tehnologia, organizarea muncii, condițiile de muncă, relațiile sociale și influența factorilor legați de mediul de muncă.

De asemenea, mobilierul și echipamentele achiziționate în cadrul proiectului contribuie la atingerea obiectivelor de asigurare a sănătății și securității la locul de muncă și la dezvoltarea culturii flexibilității dar și la eliminarea riscului apariției unor tulburări/afecțiuni ale aparatului vizual și unor tulburări/afecțiuni musculo-scheletice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

VALOAREA ADAUGATA A CURSURILOR

MANAGEMENTUL TIMPULUI

a imbunatatit capacitatea angajatilor de a gestiona timpul de lucru stabilind prioritatile si si de a organiza activitatile, conducand astfel la cresterea nivelului de satisfactie a angajatilor in raport cu responsabilitatile pentru sarcinile ce trebuie indeplinite

MANAGEMENTUL ORGANIZATIEI

a oferit instrumente practice, in vederea utilizarii functiilor de previziune, organizare, coordonare, antrenare si control/evaluare

MANAGEMENTUL RISCULUI

a determinat dezvoltarea capacitatii angajatilor de a identifica si analiza riscurile profesionale la care sunt expusi, dar si de a-si imbunatati reactia la risc

SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA

a determinat imbunatatirea proceselor productive prin evitarea accidentelor de munca si diminuarea riscurilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

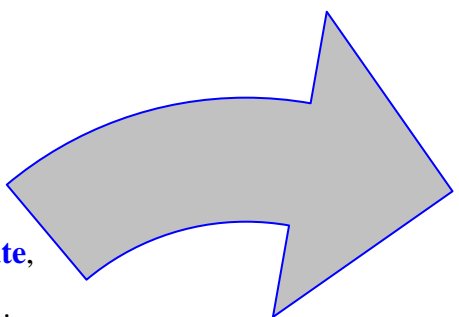

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

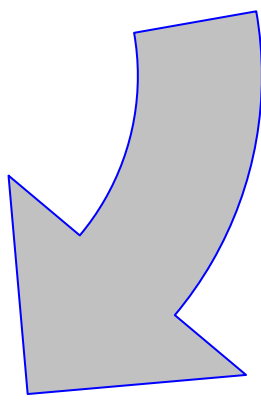
Instrumente Structurale
2007-2013

MĂSURILE DE PREVENIRE ȘI COMBATERE ASUMATE PRIN PROIECT AU CONTRIBUIT LA ATINGEREA URMATOARELOR NEVOI:

Nevoia de securitate,
realizata prin
activitatile de instruire
si prin achizitia de
echipamente pentru
flexicuritatea in munca

Nevoia de sanatate
la locul de munca,
atinsa prin activitati de
instruire specifica
mentinerii unei stari de
sanatate armonizate cu
viata de familie

Nevoia unui cadru
organizatoric care sa
permita derularea unor
astfel de activitati si
perpetuarea unor
comportamente
preventive

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

IMPACTUL PROIECTULUI ASUPRA ANGAJATILOR

Prin implementarea proiectului, respectiv atingerea obiectivelor specifice, au fost generate următoarele **beneficii la nivelul grupului tinta**: - un loc de munca sigur și sanatos; - prevenirea apariției unor accidente și boli profesionale; - instruire adecvată pentru tratarea corespunzătoare a problemelor de securitate și sănătate aparute la locul de munca.

“În cadrul proiectului am fost instruiți pentru a trata corespunzător problemele de securitate și sănătate aparute la locul de munca, în timpul activității desfășurate”

Marinescu Mihai, Angajat

“Acum, datorită mobilierului și echipamentelor achiziționate în cadrul proiectului, vom preveni apariția unor tulburări ale aparatului vizual și a unor afecțiuni musculo-scheletice”

Serban Felicia, Angajat

“În prezent, am siguranță că actualul loc de munca nu îmi va mai afecta sănătatea iar informațiile furnizate prin intermediul cursurilor mă ajută mult în activitățile curente desfășurate la locul de munca”

Marcu Constantin, Angajat

“Echipamentele achiziționate prin proiect ne sprijină enorm de mult în desfășurarea sarcinilor la locul de munca iar impactul negativ asupra organismului uman a fost diminuat”

Stancu Marin, Angajat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

EFECTE LA NIVEL DE INTREPRINDERE

- **Reducerea costurilor datorate absentelor;**
- **Reducerea rotatiei personalului;**
- **Cresterea motivatiei angajatilor la locul de munca;**
- **Satisfacerea nevoilor clientilor;**
- **Imbunatatirea calitatii;**
- **Imbunatatirea imaginii companiei;**

Sunt generate urmatoarele **beneficii la nivelul intreprinderii**:

- angajatii sanatosi sunt mai productivi si obtin lucrari de calitate superioara;
- un numar mai mic de accidente si imbolnaviri contribuie la reducerea absenteismului, cu alte cuvinte, la costuri mai mici si reducerea intreruperilor procesului de productie;
- un echipament si un mediu de munca optimizate in functie de nevoile procesul de munca si mentinute in buna stare, contribuie la o mai buna productivitate si calitate, precum si la reducerea riscurilor pentru securitatea si sanatatea angajatilor;
- mai putine accidente si imbolnaviri inseamna mai putine daune si mai putine riscuri in termeni de responsabilitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

4. ASPECTE LEGISLATIVE ÎN DOMENIUL SĂNĂȚĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN MUNCĂ

4.1. DOCUMENTE LEGISLATIVE LA NIVEL EUROPEAN

Legislatia primara a Uniunii Europene are aplicabilitate generala, este in intregime obligatorie si se aplica in mod direct tuturor statelor membre. Din legislatia primara fac parte Tratatetele. In domeniul sanatatii si securitatii in munca au fost prevazute masuri in:

Tratatul de la Roma prin art.117 si art.118. Art.117 subliniaza necesitatea promovarii imbunatatirii conditiilor de viata si de munca, statele membre subordoneaza aceasta functionarii pietei comune, care trebuie sa favorizeze armonizarea sistemelor sociale. Prin Art. 118 al Tratatului de la Roma "*Statele Membre se angajeaza sa promoveze in special ameliorarea mediului de munca, pentru a proteja securitatea si sanatatea fortei de munca si isi fixeaza ca obiectiv armonizarea, prin progres, a conditiilor existente in acest domeniu.* "

Actul Unic European intrat in vigoare in anul 1987, adauga Tratatului de la Roma art.100A si art. 118 A. Articolul 100 A prevede ca produsele care circula liber in Comunitate trebuie sa respecte „un nivel de securitate si sanatate ridicat”; art.118 A stipuleaza ca „Statele membre se angajeaza sa promoveze in special imbunatatirea mediului de munca, pentru a proteja securitatea si sanatatea lucratorilor, si sa aiba ca obiectiv armonizarea progresiva a conditiilor existente in acest domeniu”.

Legislatia secundara permite statelor membre sa isi pastreze libertatea de decizie si ia forma unor directive. Aceasta sunt documente obligatorii in ceea ce privesc rezultatele care trebuie atinse, lasandu-se la latitudinea statelor membre alegerea formei si a metodelor de transpunere si implementarea in legislatia nationala. In afara directivelor, din legislatia secundara mai fac parte deciziile, recomandarile si opiniile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Un moment remarcabil în elaborarea legislației europene în domeniul securității și sănătății în muncă îl constituie adoptarea, la 12 iunie 1989, a *Directivei Cadru 89/391/CEE* cu privire la punerea în aplicare a măsurilor care vizează promovarea ameliorării securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă, în conformitate cu art. 118 A din Tratatul de la Roma. A fost adoptată la 12 iunie 1989 și este reglementarea de bază în domeniul securității și sănătății în muncă. Ea are ca element generator Tratatul de instituire a CEE (legea de bază de funcționare a Uniunii), în care se stipulează cerințele minime în domeniu (art. 118 A), pentru a garanta un nivel crescut de protecție a muncitorilor.

Principiile generale ale Directivei, se referă la:

- prevenirea apariției riscurilor profesionale;
- evaluarea riscurilor care nu au fost eliminate prin proiectare;
- protecția sănătății și securității în muncă;
- eliminarea factorilor de risc de accidentare;
- informarea, consultarea, participarea echilibrată în concordanță cu legile naționale și/sau practicile și instruirea muncitorilor și reprezentanților lor.

Ca domeniu de aplicare, prevederile se vor aplica în toate sectoarele de activitate, atât publice cât și private (industriale, agricole, comerciale, administrative, de servicii, educationale, culturale, etc.). Sunt exceptate de la aceste reglementări, anumite activități specifice de servicii publice (armata, poliția) și anumite activități specifice în serviciile de protecție civilă. În aceste cazuri se recomandă, pe cât posibil, urmărirea obiectivelor acestei Directive.

Directivele specifice care decurg din Directiva Cadru 89/391/CEE, conform art.16 (1), și care conțin cerințe minime de securitate și sănătate în muncă sunt următoarele:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Nr. crt.	Directiva	Domeniu de aplicare
1	Directiva – cadru 89/391/CEE privind introducerea de masuri pentru incurajarea imbunatatirilor in domeniul sanatatii si securitatii muncitorilor	Stabilirea principiilor generale de prevenire care trebuie respectate pentru protejarea lucratorilor; trasarea directiilor principale pentru directivele particulare
1.1	89/654/CEE - Locuri de munca	Reglementarea situatiilor de lucru
1.2	89/655/CEE - Echipamente tehnice	Utilizarea echipamentului
1.3	89/656/CEE - Echipamente individuale de protectie	Utilizarea echipamentului
1.4	90/269/CEE - Manipularea manuala a maselor	Utilizarea echipamentului
1.5	90/270/CEE – Videoterminale	Utilizarea echipamentului
1.6	90/394/CEE – Agenti cancerigeni	Expunerea la agenti cancerigeni
1.7	90/679/CEE, 93/88/CEE – Agenti biologici	Expunerea la agenti biologici
1.8	92/57/CEE – santiere temporare sau mobile	Reglementarea situatiilor de lucru
1.9	92/58/CEE - Semnalizare	Informatii
1.10	92/85/CEE – Femei gravide	Expunerea la agenti
1.11	92/91/CEE - Industria extractiva prin foraj	Reglementarea situatiilor de lucru
1.12	92/104/CEE - Industria extractiva de suprafata sau subteran	Reglementarea situatiilor de lucru
1.13	93/103/CEE - Nave de pescuit	Reglementarea situatiilor de lucru
2	88/642/CEE - Referitoare la expunerea la agenti fizici, chimici si biologici 88/364/CEE - Interzicerea anumitor agenti specifici si/sau anumitor activitati 91/322/ CEE – Stabilirea valorilor limita cu caracter orientativ 91/382/ CEE – Expunerea la azbest	Reactualizarea Directivei 80/1107/CEE si unifomizarea directivelor particulare emise in baza ei sau care urmeaza sa fie adoptate
3	92/99/CEE - Asistenta medicala la bordul navelor	Stabilirea dispozitiilor minimale de securitate si sanatate in munca pentru prornovarea unei mai bune asistente medicale la bordul navelor
4	93/104/CEE - Organizarea timpului de lucru	Stabilirea dispozitiilor minimale pentru lucrul in ture, munca de noapte
5	91/383/CEE - lucratori temporari sau interimari	Grupe speciale de lucratori
6	94/33/CE - protectia tinerilor in timpul lucrului	Grupe speciale de lucratori

(Directivele Uniunii Europene cu privire la Sanatatea si Securitatea in Munca)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

4.2. DOCUMENTE LEGISLATIVE LA NIVEL NATIONAL

În funcție de subiectul reglementării, respectiv de natura problemei legiferate, structura sistemului legislativ al protecției muncii (securității și sănătății în muncă) cuprinde două categorii de acte juridice:

- **legislație de baza** - Acte care legiferează strict numai activități în legătură directă cu măsurile de securitate și sănătate a muncii;

EXEMPLU: Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă

- **legislație conexă** - Acte care contin, dar numai în subsidiar, și norme juridice de securitate și sănătate a muncii.

EXEMPLU: Constituția României R2003, art. 22(1) și art. 38(1) și (2)

LEGISLAȚIE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ, CONDIȚII DE MUNCĂ

- Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă transpune integral prevederile Directivei Cadru 89/391/CEE, iar prin hotărâri de guvern s-au transpus în decursul anilor 2005 și 2006 directivele specifice.
- Codul Muncii sau Legea nr. 53/2003 - capitolele referitoare la sănătatea și securitatea în muncă, formarea profesională, timpul de muncă și timpul de odihnă, munca de noapte, orele suplimentare, disciplina în muncă, inspecția muncii,);
- Legea nr. 436/2001 pentru aprobarea OUG nr. 99/2000 privind măsurile ce pot fi aplicate în perioadele cu temperaturi extreme pentru protecția persoanelor încadrate în muncă
- Legea 155/2000 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 16/2000 privind ratificarea unor convenții adoptate de Organizația Internațională a Muncii
- Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 740 din 10 octombrie 2002
- Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore/zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite, vătămătoare, grele sau periculoase

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

LEGISLATIE IN DOMENIUL MATERIALELOR SI SUBSTANTELOR PERICULOASE

- Legea nr. 360/02.09.2003 privind regimul substantelor si preparatelor chimice periculoase
- Legea nr. 451/18.07.2001 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 200/2000 privind clasificarea, etichetarea si ambalarea substantelor si preparatelor chimice periculoase
- Legea nr. 426/18.07.2001 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deseurilor
- Legea nr. 99/26.03.2001 pentru aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 173/1999 privind suportarea de la bugetul de stat a cheltuielilor de ecologizare a procesului de reciclare a deseurilor
- Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explosive

LEGISLATIE IN DOMENIUL ASIGURARILOR SOCIALE

- Legea nr. 346/2002 - Legea privind asigurarea pentru accidente de munca si boli profesionale modificata prin OUG nr. 107 din 24/10/2003 pentru modificarea si completarea Legii nr. 346/2002 si aprobata prin Legea nr. 598/2003 privind aprobarea OUG nr. 107/2003
- Legea nr. 19/2000 - Legea privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale modificata prin Legea nr. 338/2002 privind aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 49/2001 pentru modificarea si completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale si prin Legea nr. 22/2002 privind aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 41/2000 pentru modificarea si completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale
- Legea nr. 100 din 26/05/1998 privind asistenta de sanatate publica
- Legea nr. 145/1997 - Legea asigurarilor sociale de sanatate, abrogata si inlocuita

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

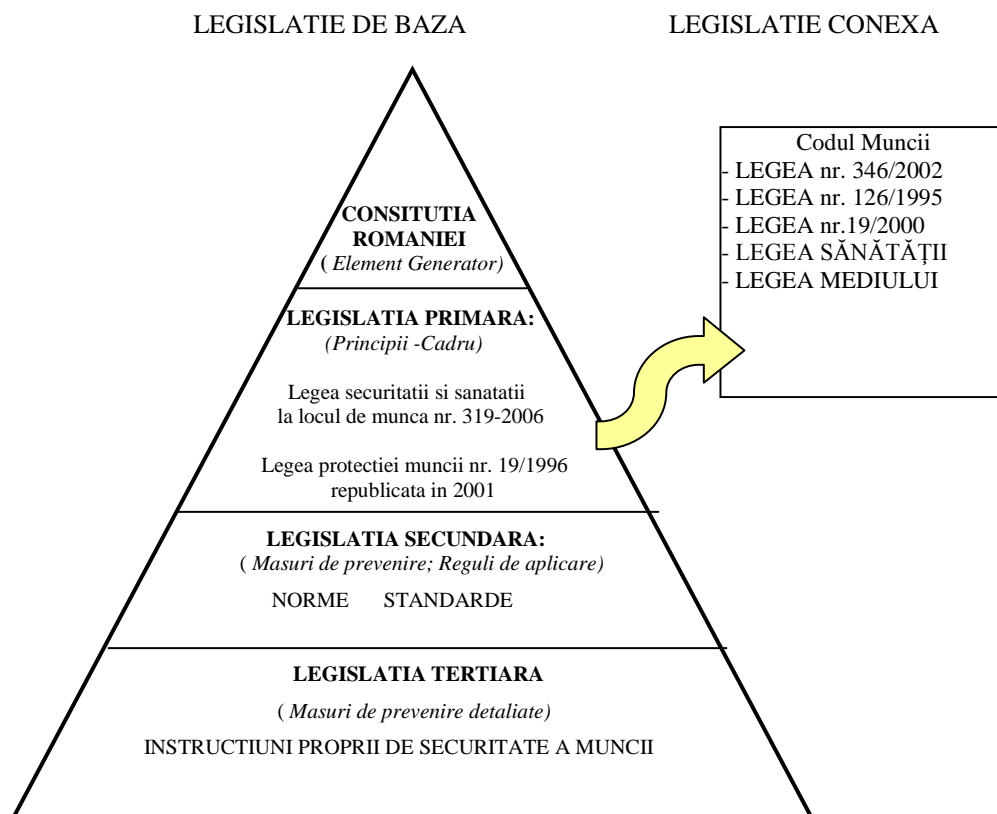
Instrumente Structurale
2007-2013

prin OUG nr. 150 din 31/10/2002

ALTE ACTE LEGISLATIVE

- Contractul colectiv de munca unic la nivel national;
- Norme de drept care, desi in principiu au un obiectiv diferit si specific altor activitati, contribuie prin aplicarea lor la adaptarea vietii si sanatatii persoanelor incadrate in munca:
- Dispozitii referitoare la regimul produselor si substantelor toxice, al unor instalatii cu grad ridicat de risc, s.a.;
- Dispozitii care reglementeaza drepturile angajatilor, ale sindicatelor etc.

STRUCTURA LEGISLATIEI DE BAZA PRIVIND SANATATEA SI SECURITATEA IN MUNCA

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

▪ **Constitutia Romaniei 2003**

Constitutia prevede masuri de protectie care privesc securitatea si igiena muncii, instituirea salariului minim garantat in plata, repausul saptamanal, concediul de odihna platit, prestarea muncii in conditii speciale si deosebite, precum si protectia femeilor, a tinerilor si a unor persoane dezavantajate.

Acest lucru este prevazut in urmatoarele articole:

Art. 22(1) „Dreptul la viata, precum si dreptul la integritatea fizica si psihica ale persoanelor sunt garantate.”

Art. 38(1) „Dreptul la munca nu poate fi ingradit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupatiei, precum si a locului de munca este libera.”

Art. 38(2) „Salariatii au dreptul la masuri de protectia sociala. Acestea privesc securitatea si sanatatea salariatilor, regimul de munca al femeilor si al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe tara, repausul saptamanal, concediul de odihna platit, prestarea muncii in conditii deosebite sau speciale, formarea profesionala, precum si alte situatii specifice, stabilite prin lege.”

Aceste articole reprezinta preluarea in legislatia romaneasca a prevederilor din „Carta Drepturilor Fundamentale” a Uniunii Europene care este integrata in Proiectul de Tratat asupra Constitutiei pentru Europa (partea a II-a).

▪ **Codul Muncii**

Codul muncii reprezinta cadrul legislativ ce reglementeaza in Romania relatiile de munca intre angajat si angajator. Acesta stipuleaza *regulile generale* ce guverneaza securitatea si sanatatea in munca.

- Angajatorul are obligatia sa ia toate masurile necesare pentru protejarea vietii si sanatatii salariatilor.
- Angajatorul are obligatia sa asigure securitatea si sanatatea salariatilor in toate aspectele legate de munca.
- Daca un angajator apeleaza la persoane sau servicii exterioare, aceasta nu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

il exonerează de răspundere în acest domeniu.

- Obligatiile salariaților în domeniul securității și sănătății în muncă nu pot aduce atingere responsabilității angajatorului.
- Măsurile privind securitatea și sănătatea în muncă nu pot să determine, în nici un caz, obligații financiare pentru salariați.

Dispozițiile prezentului titlu se completează cu dispozițiile legii speciale, ale contractelor colective de muncă aplicabile, precum și cu normele și normativele de protecție a muncii.

În cadrul propriilor responsabilități angajatorul va lua măsurile necesare pentru protejarea securității și sănătății salariaților, inclusiv pentru activitățile de prevenire a riscurilor profesionale, de informare și pregătire, precum și pentru punerea în aplicare a organizării protecției muncii și mijloacelor necesare acestora.

Principiile generale de prevenire cuprinse în Directiva – cadru 89/391/C.E.E. sunt preluate în totalitate:

- evitarea riscurilor;
- evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
- combaterea riscurilor la sursă;
- adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea locurilor de muncă și alegerea echipamentelor și metodelor de muncă și de producție, în vederea atenuării, cu precădere, a muncii monotone și a muncii repetitive, precum și a reducerii efectelor acestora asupra sănătății;
- luarea în considerare a evoluției tehnicii;
- înlocuirea a ceea ce este periculos cu ceea ce nu este periculos sau cu ceea ce este mai puțin periculos;
- planificarea prevenirii;
- adoptarea măsurilor de protecție colectivă cu prioritate față de măsurile de protecție individuală;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- aducerea la cunostinta salariatilor a instructiunilor corespunzatoare.

Codul muncii stabileste pentru angajator si alte obligatii:

- Angajatorul raspunde de organizarea activitatii de asigurare a sanatatii si securitatii in munca.
- in cuprinsul regulamentelor interne sunt prevazute in mod obligatoriu reguli privind securitatea si sanatatea in munca.
- in elaborarea masurilor de securitate si sanatate in munca angajatorul se consulta cu sindicatul sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, precum si cu comitetul de securitate si sanatate in munca.
- Angajatorul are obligatia sa asigure toti salariatii pentru risc de accidente de munca si boli profesionale, in conditiile legii.
- Angajatorul are obligatia sa organizeze instruirea angajatilor sai in domeniul securitatii si sanatatii in munca.
- Instruirea se realizeaza periodic, prin modalitati specifice stabilite de comun acord de catre angajator, impreuna cu comitetul de securitate si sanatate in munca si cu sindicatul sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor.
- Instruirea se realizeaza obligatoriu in cazul noilor angajati, al celor care isi schimba locul de munca sau felul muncii si al celor care isi reiau activitatea dupa o intrerupere mai mare de 6 luni. in toate aceste cazuri instruirea se efectueaza inainte de inceperea efectiva a activitatii.
- Instruirea este obligatorie si in situatia in care intervin modificari ale legislatiei in domeniu.
- Locurile de munca trebuie sa fie organizate astfel incat sa garanteze securitatea si sanatatea salariatilor.
- Angajatorul trebuie sa organizeze controlul permanent al starii materialelor, utilajelor si substantelor folosite in procesul muncii, in scopul asigurarii sanatatii si securitatii salariatilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Angajatorul raspunde pentru asigurarea conditiilor de acordare a primului ajutor in caz de accidente de munca, pentru crearea conditiilor de preintampinare a incendiilor, precum si pentru evacuarea salariatilor in situatii speciale si in caz de pericol iminent.

Un alt principiu preluat din legislatia europeana de securitate si sanatatea in munca este cel privind infiintarea si functionarea „**Comitetului de securitate si sanatate in munca**”. La nivelul fiecarui angajator se constituie un comitet de securitate si sanatate in munca, cu scopul de a asigura implicarea salariatilor la elaborarea si aplicarea deciziilor in domeniul protectiei muncii. Comitetul de securitate si sanatate in munca se organizeaza la angajatorii persoane juridice la care sunt incadrati cel putin 50 de salariati.

In cazul in care conditiile de munca sunt grele, vatamatoare sau periculoase, inspectorul de munca poate cere infiintarea acestor comitete si pentru angajatorii la care sunt incadrati mai putin de 50 de salariati.

In cazul in care activitatea se desfasoara in unitati dispersate teritorial, se pot infiinta mai multe comitete de securitate si sanatate in munca. Numarul acestora se stabileste prin contractul colectiv de munca aplicabil.

Comitetul de securitate si sanatate in munca coordoneaza masurile de securitate si sanatate in munca si in cazul activitatilor care se desfasoara temporar, cu o durata mai mare de 3 luni.

In situatia in care nu se impune constituirea comitetului de securitate si sanatate in munca, atributiile specifice ale acestuia vor fi indeplinite de responsabilul cu protectia muncii numit de angajator.

Capitolul „**Protectia salariatilor prin servicii medicale**” stipuleaza faptul ca angajatorii au obligatia sa asigure accesul salariatilor la serviciul medical de medicina a muncii. De asemenea stabileste sarcinile principale ale medicului de medicina a muncii care constau in:

- prevenirea accidentelor de munca si a bolilor profesionale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- supravegherea efectivă a condițiilor de igienă și sănătate în muncă;
 - asigurarea controlului medical al salariaților atât la angajarea în muncă, cât și pe durata executării contractului individual de muncă.
- **Legea privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 346/2002**

Legea privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 346/2002, obligă toți angajatorii să-și asigure angajații. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale garantează un ansamblu de servicii și prestații în beneficiul persoanelor asigurate, în vederea:

- promovării sănătății și a securității în muncă și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;
- diminuării și compensării consecințelor accidentelor de muncă și ale bolilor profesionale.

În conformitate cu prevederile art. 19 din Legea nr. 346/2002, cu modificările și completările ulterioare, asigurații au dreptul la următoarele prestații și servicii:

- reabilitare medicală și recuperarea capacității de muncă;
- reabilitare și reconversie profesională;
- indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă;
- indemnizație pentru trecerea temporară în alt loc de muncă;
- indemnizație pentru reducerea timpului de muncă;
- indemnizație pe durata cursurilor de calificare și de reconversie profesională;
- compensații pentru atingerea integrității;
- despăgubiri în caz de deces;
- rambursări de cheltuieli;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

▪ **Normele generale de protecție a muncii**

Normele generale de protecție a muncii, instituite prin Ordinul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei nr. 508/20.10.2002 și Ordinul Ministerului Sănătății nr. 933/25.10.2002, cuprind “principii generale de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale precum și direcțiile generale de aplicare a acestora”, care, au ca scop eliminarea sau diminuarea factorilor de risc de accidentare și/sau îmbolnăvire profesională existenți în sistemul de muncă, proprii fiecărei componente a acestuia (executant - sarcina de muncă - mijloace de producție - mediu de muncă), informarea, consultarea și participarea angajaților și a reprezentanților acestora.

Funcția acestui act juridic este de a asigura cadrul general pentru elaborarea normelor specifice de securitate a muncii și a instrucțiunilor proprii de securitate a muncii. Respectarea Normelor generale de protecție a muncii, este obligatorie pentru toți angajatorii; de aplicarea lor beneficiind toate persoanele nominalizate de lege ca fiind vizate de măsurile securitate și sănătate a muncii.

▪ **Normele specifice de securitate a muncii**

Normele specifice de securitate a muncii sunt aprobate prin Ordin al Ministrului Muncii și Solidarității Sociale. Legea Protecției Muncii nr. 90/1996 reglementează activitățile pentru care se elaborează normele specifice de securitate a muncii.

Normele specifice de securitate a muncii cuprind prevederi de securitate a muncii valabile pentru anumite activități sau grupe de activități caracterizate prin riscuri similare. Prevederile acestor norme se aplică cumulativ, indiferent de forma de proprietate sau modul de organizare a activităților reglementate.

Normele specifice de securitate a muncii sunt reglementări cu aplicabilitate națională, cuprinzând prevederi minimal obligatorii pentru desfășurarea diferitelor activități în condiții de securitate. Respectarea acestor prevederi nu absolvă persoanele juridice sau fizice de răspunderea ce le revine corespunzător condițiilor concrete în care se desfășoară activitățile respective, prin instrucțiuni proprii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

▪ **Legea nr. 319/2006 a securitatii si sanatatii in munca**

Legea stabileste principiile generale referitoare la prevenirea riscurilor profesionale, protectia sanatatii si securitatea lucratorilor, eliminarea factorilor de risc si accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrata potrivit legii, instruirea lucratorilor si a reprezentantilor lor, precum si directiile generale pentru implementarea acestor principii.

Legea se aplica in toate sectoarele de activitate, atat publice, cat si private. Prevederile legii se aplica angajatorilor, lucratorilor si reprezentantilor lucratorilor.

Legea nr. 319/2006 a securitatii si sanatatii in munca transpune integral prevederile Directivei Cadru 89/391/CEE, iar prin hotarari de guvern s-au adoptat directivele specifice. Intrarea in vigoare a Legii nr. 319 la 1 octombrie 2006 a presupus abrogarea Legii nr.90/1996 a protectiei muncii, precum si a legislatiei derivate, adica a Normelor generale de protectie a muncii si a normelor specifice de securitate a muncii. Pentru detalierea prevederilor legii au fost adoptate Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 319/2006, aprobate prin Hotararea de Guvern nr. 1425/2006 .

Aceste modificari legislative vor determina modificari radicale in ceea ce priveste abordarea prevenirii riscurilor profesionale, implementarea cerintelor legale fiind in responsabilitatea exclusiva a angajatorilor. Legea prevede obligatiile angajatorului privind asigurarea securitatii si sanatatii in munca, precum si principiile generale de prevenire pe baza carora acesta trebuie sa actioneze. De asemenea, sunt stabilite modalitatile de organizare si realizare a acestei importante activitati.

Obligatia angajatorului „de a asigura securitatea si sanatatea lucratorilor in toate aspectele legate de munca“ ramane si in noua legislatie o cerinta cadru, din care decurg ulterior o serie de obligatii specifice cu privire la protectia lucratorilor in munca. Acest lucru inseamna ca, indiferent de modul in care angajatorul intelege sa isi organizeze activitatea de securitate si sanatate in munca, el nu este exonerat de responsabilitatile sale in domeniu.

In cadrul responsabilitatilor sale, potrivit Legii nr. 319/2006 si normelor de aplicare a acesteia, angajatorul are obligatia sa ia masurile necesare pentru asigurarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

securitatii si protectia sanatatii lucratorilor, pentru prevenirea riscurilor profesionale, pentru informarea si instruirea lucratorilor, precum si pentru asigurarea cadrului organizatoric si a mijloacelor necesare securitatii si sanatatii in munca.

Legea prevede posibilitatea ca, in anumite conditii detaliate in normele sale de aplicare, angajatorul sa isi poata asuma atributiile din domeniul securitatii si sanatatii in munca pentru realizarea masurilor de prevenire.

Astfel, angajatorul isi poate asuma atributiile privind securitatea si sanatatea in munca in cazul microintreprinderilor si al intreprinderilor mici, cu pana la 9 lucratori inclusiv, in care se desfasoara activitati fara riscuri deosebite, cu conditia ca acesta sa lucreze in mod efectiv si cu regularitate in intreprindere si numai daca indeplineste cerintele minime de pregatire in domeniu, corespunzatoare cel puțin nivelului de baza definit in Norme.

Si in cazul intreprinderilor care au intre 10 si 49 de lucratori inclusiv, angajatorul isi poate asuma atributiile din domeniul securitatii si sanatatii in munca, daca se indeplinesc cumulativ conditiile anterioare si daca riscurile identificate nu pot genera accidente sau boli profesionale cu consecinte grave, ireversibile, respectiv deces sau invaliditate.

In ambele situatii de mai sus, daca angajatorul nu indeplineste conditiile legale, el trebuie sa desemneze unul sau mai multi lucratori pentru a se ocupa de activitatile de prevenire si protectie, sau poate organiza serviciul intern de prevenire si protectie si/sau sa apeleze la servicii externe. In cazul intreprinderilor cu mai mult de 49 de lucratori, angajatorul nu isi mai poate asuma atributiile in domeniul securitatii si sanatatii in munca, ci trebuie sa organizeze activitatea de prevenire si de protectie in functie de numarul angajatilor, de specificul activitatii si/sau riscurile la care sunt expusi lucratorii.

In intreprinderile care au intre 50 si 149 de lucratori, angajatorul trebuie sa desemneze unul sau mai multi lucratori sau sa organizeze serviciul intern de prevenire si protectie pentru a se ocupa de activitatile de prevenire si protectie din cadrul intreprinderii sau/si sa apeleze la servicii externe. In cazul intreprinderilor care au peste 150 de lucratori, angajatorul trebuie sa organizeze serviciul intern de prevenire si

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

protecție și, dacă acesta nu are capacitățile și aptitudinile necesare pentru efectuarea tuturor activităților de prevenire și protecție prevăzute, angajatorul trebuie să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

Un aspect important prevăzut în lege este că un număr de lucrători desemnați de angajator trebuie să aibă, în principal, atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă și, cel mult, atribuții complementare, iar lucrătorii serviciului intern de prevenire și protecție trebuie să desfășoare numai activități de prevenire și protecție și cel mult activități complementare cum ar fi: prevenirea și stingerea incendiilor și protecția mediului.

Pentru echilibrarea reprezentării, în special în comitetele de securitate și sănătate în muncă, legea prevede obligativitatea ca în fiecare întreprindere să existe cel puțin un reprezentant al lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății, acesta fiind „persoana desemnată de lucrători să îi reprezinte în ceea ce privește problemele referitoare la protecția securității și sănătății lucrătorilor în muncă“. Normele de aplicare a Legii nr. 319/2006 prevăd modul în care sunt aleși, numărul minim necesar precum și cerințele minime de pregătire a reprezentanților lucrătorilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MATERIAL REALIZAT ÎN CADRUL PROIECTULUI

**“LOC DE MUNCA COMPETITIV PRIN EVITAREA RISCURILOR
SI IMBOLNAVIRILOR PROFESIONALE”**

POSDRU/78/3.2/A/65690

**PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN
PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL DEZVOLTAREA**

RESURSELOR UMANE 2007-2013

“INVESTEȘTE ÎN OAMENI!”

BALS

2011